

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. 3. De Obligatione Avi paterni dotandi neptem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

habilitate, probabilius tamen est, etiam tunc deberi, ut docet Castropalaus tom. 7. de Just. D. 9. p. 4. §. 1. num. 2. tum quia dos, legitima subrogatur. L. quoniam. C. de inoffic. testam. legitima verò filiis, quantumvis divitibus, debetur. §. Aliud quoq. Authent. ut cum. de appellat. tum quia L. qui liberos. ff. de ritu nupt. & L. ult. C. de dotis promiss. dicentes, Patrem cogi, filiam nubere volentem, in matrimonium locare, ac dotare, loquuntur, quando filia erat dives bonis maternis.

1772. Ex hoc etiam patet ad alterum; concedo enim, quod canones, & decretum. Conciliare in hac materia solum repro- bent illas leges, quibus non observantibus conditiones à jure laico præscriptas in matrimonii contrahendis, imponuntur poe- nae, causantes damnum rei propriae, vel privationem juris quaesiti, aliàs quasi debiti: sed nego privationem dotis, vel hære- ditatis, in casu, quo causâ matrimonii in- vitis parentibus contracti, imponitur à legibus laicorum, non esse privationem juris quaesiti, quod aliàs quasi debitum est. Nam hereditatis, vel dotis legale debitum fun- datur etiam secundum jus positivum in legitima filiatione.

Nec juvat dicere, hoc debitum in- firmari, aut etiam annullari per leges op- portas. Nam 1. hæc est expressa petitio principii, ut patet consideranti. 2. si leges oppositæ haberent eam vim, deberent etiam nunc post authenticam, de qua n. 488. esse in vigore, cuius contrarium ibi- dem ostensum est. 3. deberent disponere in materia sibi subjecta, & nec indirectè de aliena, sed nec istud habent ex num. 1269. ergo.

1773. Quod in eod. num. 1770. à de Luca dicitur, quoad Canonistas forenses, valde dubito, an ita, ut existimat, verum videri possit consideranti modum, quo quando- que tales Causidici procedunt in judiciis fori externi. Mihi certum est, à nonnul- lis non raro, non tam attendi cause meri- tum, quàm, quod tali advocato forensi ser- vit in rem sui Clientis, quem tunc defen- dit; id, quod ex tot legibus contra Collu- fores, Calumniatores, tergiversatores &c. satis constat; & experientia manifesta do- cet. Prætermitto plura, in hanc rem cæteroque valde opportuna. Rectius

Tom. IV.

dicitur, eorum sententiam cæteris præfe- rendam, qui, quod statuit, meliori ratio- ne, vel jure nituntur.

§. 2.

De Obligatione Matris dotandi filiam.

Quæstio est, an Patre non habente, unde possit dotare filiam, teneatur Mater? Resp. ipsam, per se loquendo, non obliga- ri filias dotare, aut donationem propter nuptias filiis constituere. Nam hæc est obligatio Patris, non Matris. Sic Castropalaus cit. §. 1. num. 7. & constat ex L. Neq. Mater. 14. C. de jure dot. ibi: Neq. Mater pro filia dotem dare cogitur, nisi ex magnas & probabili causa (v.g. quia est periculum incontinentiæ) vel lege specialiter ex- pressâ, neq. Pater de bonis Uxoris suæ invite, illam dandi, habet facultatem. Dixi per se, secus enim est per accidens. Nam 1. si filia pudicitiae periculum subiret, nisi nu- beret, & ab hoc impediretur defectu dotis, quam Pater dare non potest, Mater debe- ret, ut constat ex cit. L. 14. sic Rebell. p. 2. de obligat. just. l. 5. q. 4. n. 2. & alii. 2. Ma- ter, si foret hæretica, aut infidelis, filia ve- rò fidelis, & Catholica, ob favorem reli- gionis compellitur dotare filiam usque ad legitimam portionem, ei comperentem, tamen si ex Patre, aut aliunde dotem habeat. L. Cognovimus C. de heret. & confirmatur ex cit. L. 14. ibi: vel lege specialiter ex- pressâ.

1774.

§. 3.

De Obligatione Avi paterni dotandi neptem.

Casus esse potest, quando neptis ha- bet Patrem divitem. 2. quando inopem: in primo casu avum paternum teneri ad dotandam filiam ex bonis, non suis, & nomine suo, sed ex bonis filii, & nomine ejus, probabilius censet Baldus in Authent. Res, quæ. C. Communia de Legat. Fachinæus l. 10. Controvers. c. 40. & alii, quos citat, & sequitur Castropalaus cit. n. 2. Nam filias dotare, paternum est officium. L. ult. C. de dot. promiss. ergo Patre valente do- tare filiam, non est recurrendum ad avum, ut id faciat ex bonis suis.

1775.

Kkk 2

Neq

Nec obstat, quod obligatio dotandi potissimum fundetur in patria potestate, juxta *L. qui liberos. ff. de ritu nupt.* quia tamen hæc patria potestas, respectu filiarum, competit Patri prius, quam avo; hic solum in illius defectu tenebitur. Idem responderetur ad *L. ult. C. de promiss. dot.* ubi dicitur, paternum esse officium dare dotem pro sua progenie, hoc est descendentes, & *L. dedit dotem. ff. de collat. bonorum*, ubi habetur, officium avi circa neptem ex officio Patris circa filium pendere, & quia pater filium, ideo avum, propter filium, nepti dotem dare debere: responderetur enim ut dixi, ad *L. ult.* id omnino procedere, nimirum avo inesse obligationem dotandi suam progeniem, seu descendentes, sed deficiente Patre; & ad *L. dedit*, avum propter filium teneri dare dotem nepti, si filius inops sit; ex quo constat ad alteram partem casus in principio hujus §.

§. 4.

An Mater, vel avus paternus, primo loco teneatur ad constituendam dotem?

1776. Dubium, de quo in præsens, est in hac questione, an inope Patre, sed Matre divite, nepti dotem teneatur primo constituere Mater, vel avus paternus? Affirmativam, quod Mater, tenet Castropalaus cit. §. 2. n. 3. pro se allegans Fachinæum, l. 10. c. 40. Tum quia Mater dives tenetur dotare filiam, cum urget *causa rationabilis*, ut constat ex *L. 14.* in n. 1774. sed ubi & Pater, & filia, inops est, urget rationalis causa; tum quia avus paternus non tenetur neptem divitem dotare, teste Fachin. cit. c. 4. sed ubi Mater ejus dives est, & illa tenetur dives; cum stante Matre divite ad ejus legitimam jus habeat filia, ergo. Contrarium tamen probabilius videtur; ratio est, quia Mater, per se loquendo, non obligatur ad dotandam filiam ex n. 1774. Pater autem ex officio, & avus pariter propter filium in hujus defectu, ex n. 1775. in casu autem, quo duobus incumbit obligatio, uni per se, & ex officio; alteri, solum per accidens, per se loquendo ad implendam talem obligationem primo tenetur ille cum potest; alter solum in hujus defectu; ergo; sic Haunoldus tom. 1. de Jusl. tr. 4. n. 386. & alii.

Ad rationem in contrarium in n. 1776. Resp. trans. ma. dist. min. & si etiam avus paternus inops sit. C. si dives; N. min. ex ratione priori numero. Ad alteram ibidem Resp. N. ma. ex n. 1265. & 1771. Nec obstat, quod avus paternus neptem divitem non teneatur alere; quia obligatio alimentorum fundatur in necessitate, ac indigentia, cui locus non est apud divitem; necessitas autem dotis est ad commodius, ac decentius acquirendum matrimonium, ac ejus onera sustinenda (certum enim est, hoc obtineri melius, si prater dotem etiam afferat paraphernalia, qui titulus non cessat in nepte divite; prater, quia, si, propter bona Matris, filie negari posset dos, ab his, qui eam ex officio dotare debent, in ejus incommodum vergeret, quod in ejus favorem introductum est, nimirum *carere dote avi* propter favorem ex bonis Matris opulenta.

§. 5.

De Obligatione Patruum dotandi Sobrinam; & Fratris, Sororem.

Cum de Patruo quoad Sobrinam nihil jure communi constitutum sit, ut notat Rebellus P. 2. l. 5. q. 4. n. 26. ex hoc capite nullam illi obligationem statueret licet. Fratrem autem respectu sororis inopis, ex eodem Patre, obligatum esse, communis tenet, & probatur. Nam in *L. Cum plures. §. penult. ff. de adm. str. & periculo Tutorum*, legitur: *sed non debet dotem sorori alio à patre nate, etiam si aliter ea nubere non potuit.* Cum ergo ab obligatione dotandi sorores inopes incumbente Fratri excipiatur sola soror uterina, esto inops sit (nimirum ex eadem Matre, sed non Patre) tenebitur dotare sororem ex eodem patre, & à fortiori ex utroque parente, si inops sit. Nam exceptio firmat regulam in contrarium.

Ex hoc colliges, Fratrem à fortiori teneri alere sororem suam inopem, si sit ex eodem patre, vel ex parentibus utriusque communibus. Nam à dote ex obligatione, per se loquendo, valet argumentum ad alimenta, licet non e contra. Nam i. pater, naturalis tantum, spurie debet alimenta; & filius Matri inopi; non tamen dotem. Porro ab hac obligatione, ut Frater dote sororem, non excusat, quod ipse